

Ράμφος φάρσου ή φιωτοβιούλις. Καλείται τὸ ἀπότιχον ἄκρον τοῦ σωλήνου τοῦ ἐγλαυπτηροῦ (βλ. λ.). εἰς ὃ ὑπάρχουν δύο ὄπαι, διὰ τῶν ἔξοδεται τὸ ἀέριον καὶ ἀναφεγγόμενον σχηματίζει πλατεῖαν φύλαγμα. Οἱ δύο ἀγκῶνες τοῦ φάρσουν είνει διατορηῆς τετραγωνικῆς καὶ διατεταγμένουν ὑπὸ γονίαν 90°.

Ρανδάντιτς. Γη, ἀποτελούσα σύλην λευκήν, πινοτειζήν, ἐλαφρὰν καὶ λιαν εὐθρυπτὸν, εύφισκομένην εἰς πολλὰ κοιτάσματα *Pugde-Dome*. Συνίσταται ἐξ μικρῶν ὡραγωνικέν τοις σωμάτιον ὡς τὸ *Kieselsägühr* (πυριτικὴ γῆ). Χρησιμοποιεῖται ως ἀπορρυφτικὴ σύλη εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς δυναμίτεως. Ηρός τὸν αἰείν τοπόν κρηπιδοποιοῦνται ἡ πυριτικὴ γῆ τοῦ *Vierzon*, τοῦ *Lannois*, καμπολία γῆ τοῦ *Meudon*, ἡ ὄχοια, ἡ ὑπανθρακικὴ μαγνησία κτλ. Α.Σ.

Πάντας Φιλέλλην ἐκ τοῦ Μεγ. Δουκάτο
κατὰ τὴν μάχην τοῦ Πέτα, 4 Ιουλίου 1822.

Ράντα (*ranta*). Βλ. λ. Κέρκος.

Πάντιστρον. Ή Βρεκτηρία τῶν σιδηρῶν καὶ πεταλιῶν.
Ἐγαλεῖον, ἀποτελούμενον ἐκ σιδηρᾶς οὐράνου, φερούντης κατὰ τὸ
μὲν ἐν ἡγεμονίᾳ ξυλίνην λαβῆν, κατὰ τὸ δὲ ἑισερχόντα πλατεῖαν δακτύλιον.
Τὸ δὲ εἰσάγεται ἐντὸς δοχείου ὑπατοῦ καὶ λαμβάνει διὰ τοῦ πλατειῶν
δακτύλου ποσόσητα θάτος, ἥτις διὰ ραντίσματος χρησιμο-
ποιεῖται πρός κατάσθεσιν τῆς πυρᾶς ἢ υγρασίαιν τῶν ἀνθράκων τῆς
καμίνου. A. S.

Ραντόμ (*Radom*). Πόλις της Πολωνίας ἐπὶ τῷ ποτ. Μλεσζα. Κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον, τὸ Ρ. κατελήφθη ὑπὸ τῶν Αὐστρογερμανῶν ἀρχομένου τοῦ Ὁκτωβρ. τοῦ 1914, κατὰ τὴν διεξαχθεῖ-

τερπνών απλούστατων του ιερού πάγκου, σαν όνταν επίθεσιν κατά της Βαρροσιβίας. Ολίγας ήμέρας βραδύτερον έξεδηλώθη η Ρωσ. ἀντεπίθεσις, συνεπειώ της δόπιας οι Αὐστρογερμανοί ήναγκάσθησαν νά συμπτυχθούν. Ενώ δέ η IX Γερμ. στρατιά ἐμάχετο ἐπί του Μπέζοντα, ἐν τῷ κέντρῳ ἡ Ι Αὔτρ. στρατιά (στρ. Κλάρο), διεῖχε τὴν μάχην τοῦ P. (25-28 Οκτ. 1914). Αμφότεραι αἱ μάχαι αὗται, αἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὸ γενικὸν πλαίσιον τῆς μάχης τοῦ Βιστούλα (βλ. λ. εἰς συμπλ.), κατέληξαν ὑπὲρ τῶν Ρώσων, τῶν Αὐστρογερμανῶν ἀναγκασθέντων τελικῶς νά συμπτυχθῶνται ἐπί τῆς γραμμῆς τοῦ Βάρτα. Τὸ P. ἀνακατελήθη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τὴν 20 Ιουλ. 1915, κατὰ τὴν λαβόνταν χώραν τὴν ἐποχὴν ταύτην εὑρεῖαν ὑποχωρήσαντα τῶν Ρώσων. Σ. P.

Ραντύ (Ranty). Χωρίον τῆς Γαλλίας ἐν τῷ νομῷ Pas-de-Calais, παρὰ τὸ ὅτιον τῶν αὐτοχράτων Κάρδολος Κουνίτος (Charles Quint) ἡττήθη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Ἐρρίκου II (13 Αὐγ. 1554). Τάπα τὸν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἡγεμόνων ἀρξάμενον τὸ 1552 πόλεμον, τὰ ὑπὸ τὸν δοῦκα τοῦ "Αλμπ αὐτοχρατορικὰ στρατεύματα ἀστέγγανον ἐν τῇ πολιορκίᾳ τοῦ Μέτς, οὐνινος ἡμένην ἐπιτυχῶς ὁ δούκας τοῦ Γκίζ." Επιδημικὴ νόσος, ἐνσκήψασα, ἀπεδεκάτισε τὰ πολιορκοῦντα τὸ φρουρίον τοῦτο στρατεύματα τοῦ Καρδόλου Κουνίτου, ἐνφ συγχρόνως ἐτέσθη στρατιά τοῦ "Ἐρρίκου II παρηγάχει διαφοράς ταῦτα ἔξωθεν καὶ προσέβαλλε τὰς ἐφροδιοπομάτας του. Ο Κάρδολος Κουνίτος, ἀπολέσις πλέον τῶν τριάκοντα χιλιάδων ἀνδρῶν, ἀναγκάζεται τελικῶς νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μέτς καὶ τρέπεται πρὸς τὴν Πικαρδίαν, ἣν καὶ λεηλατεῖ, πυροτόλησας μάλιστα τὸν πόλιν Τερούναν. Ο ἥρως ὄμως τοῦ Μέτς, Φραγκίσκος Γκίζ, ἔξερον κεταὶ τοῦ φρουρίου τούτου καὶ σπενδεῖ εἰς καταδίωξιν τῶν εἰς Πικαρδίαν αὐτοχρατορικῶν στρατευμάτων, ἀτίνα καὶ συναντᾷ εἰς P. Κατὰ τὴν συναρτήσαν μάχην (13 Αὐγ. 1554), οἱ αὐτοχρατορικοί, ἔχηγενημένοι ἡδη ἀπὸ τὰς καὶ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μέτς ἀτωλείας, ἡτῶνται κατὰ κράτος, ὑποστάντες μεγίστας ἀπωλείας. Ἀποτέλεσμα τῆς εἰς P. ἡττης ταῦτης τοῦ Καρδόλου Κουνίτου ὑπῆρχεν ἡ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος γενομένη ἐν Βρυξέλλαις (25 'Οκτ. 1555) παρατητική του ἐκ τῆς ἡγεμονίας τῆς Ἰσπανίας, Νεαρόλεως καὶ Κάτω Χωρῶν ὑπὲρ τοῦ μιού του Φιλίππου II καὶ ἡ μετ' οὐ πολὺ ἐπακολουθήσασσα παρατητικής του καὶ ἔκ τοῦ αὐτοχρατορικοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ του Φερδινάνδου II.

Ράξ (στρ.) Τὸ μέρος εῶν ἐργαλείων, τὸ φέρον μικρὸν ὄγκωμα
ἡ τόρουμ ἐν εἰδεὶ θηλῆς. Τοιαύτας οἱ φέρουσιν αἱ λεκάναι τῶν
ρυθμιστήρων τῶν βλημάτων σκευῆς τοῦ πυχλοῦ εἰς τὸ βαθύτε-
ρον μέρος τοῦ πυθμενίου αὐτῶν, ἵνα συγκρατῶσι καὶ ἀνηγούσι τὰ
φοειδῆ τοῦ βλήματος μέρος ἐντὸς τῆς λεκάνης τοῦ ρυθμιστῆρος.
Πρὸς τοῦτο τὰ βλήματα (οἱ πυροσωλῆνες), εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ φο-
ειδούς αὐτῶν μέρους, φέρουσι μικρὰν ἐγκάθ.σιν, προοριζομένην, διπλῶ-
ν ποδέχηται τὴν οἱ τῆς λεκάνης τοῦ ρυθμιστῆρος. Α.Σ.

Ράπαλλο (Rapallo). Παραθαλάσσιος πόλις της Ιταλίας πλησίων της Γενούζ. Κάτ. 12.000. Σημαντική άλιεία. Παρά τό P. έλουδοβικος της Όρλεάνης (μετέπειτα Λουδοβίκος XII) ένικησε τον 1494 τούς Νεαπολίτανος, κατά τὴν εἰς Ιταλίαν ἔκστρατείαν τοις Καρολούς VIII τῆς Γαλλίας. Κατά τὸν πυγκόσιμον πόλεμον, συνῆλθε εἰς P. (6-Νοεμβρίου 1917) μετά τὴν Ιταλικὴν ἱτταν τοῦ Καπορέτου (βλ. λ.), διασυνισχικὸν συμβούλιον ἐξ ἀντιρροσθῶπων τῶν κυβερνήσεων Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ιταλίας, ὅπως μελετήσῃ τὴν κατάστασιν καὶ κανονίσῃ τὰ τῆς ἀμφιβάσιας συνεργασίας τῶν συμμάχων στρατῶν. Τὸ ἐν P. συνέδριον ἔδεισε τὰς βάσεις τοῦ ἀντατόου διασυμμαχικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν πρωθυπουργῶν τῶν τριών συμμάχων κρατῶν, εἰς δὲ παρίσταντο εἰς μόνυμο στρατιωτικὸς σύμβουλος καὶ οἱ στρατηγοὶ Φόζ, Οὐτίλσων καὶ Καδόρνα. Τὸ πολεμικὸν τοῦτο συμβούλιον, δηποτε εἰχε προορισμὸν να συντονίζῃ τὰς προσπαθείας τῶν συμμάχων στρατῶν, ἀπετέλεσε τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν πρόγματοποίησιν τοῦ ἔνιαίου τῆς διοικήσεως. Όμοιώς ὑπεργάφη αὐτόθι Ιταλο-νοτιοσλαվικὴ συνθήκη, τὴν 12 Νοεμβρίου 1920, τῇ δὲ 17 Ἀπριλίου 1922 δύοις γερμανο-σοβιετική τοιαύτη, ἀποκαθιστῶσα τὰς διπλωματικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν.

Ραπάτη. Αὐλός, φυσητήρο, χρησιμεύων, ὅπως, δι' ἐμφυσησεω^ν Ισχυροῦ φεύγαντος ἀέρος ἐπὶ φλογὸς λύχνου δι' οἰνοπνεύματος ἢ φω

ιατρών, και αυτήν μη παλλίν ζωτικάν τιγκ καινοτήν δύναμιν ανήσυχην παραγόνταν ούτε κεντριδός πυρφόρου χαντίν νά διαπνοώσῃ την επίση, οξειδώσῃ και αναγάγῃ σύρρατα μικρού όγκου. Ενίστε ήταν ούτε γεγονότα διά πηγανικής φύσης, ότε ο κανστήρης της *Bartsen* συνδέεται μειν ανθεκτή και αποτελεί μίαν και τιγκ αντήρη συσκευήν. Η Ρ. χορηφοροποιεῖται ἐν τοις πυροτεχνονοργείσι και τοις κημετούσι.

Ρχήμη βέπτε γέφυρα. Έπι τοῦ Ἐριγόνος ποταμοῦ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Μορικόύρου, θέτουσι εἰς ἐπικοινωνίαν τὸν Περιθέτην καὶ τὴν περιφέρειαν τούτου πρὸς τὴν οὔτεν τὴν περιοχὴν τοῦ Νίτος Πλάτινα (Σούκο, Δοβροπόλις, Τζένα). Κατὰ τὸ οῆγμα τοῦ Γερμανούσιου γαρικοῦ μετώπου, τὸν Σιβριόν τοῦ 1918, ἡ Ι Σερβικὴ Στρατιὰ, ἐνεργοῦσα ἀριστερῷ τῆς Η τοιάντες, ήτις εἶχε τὴν κυρίαν ἐπιθεσιν, συνίντησε περὶ τὴν γέφυραν ταύτην σ.ι.μαρών ἀντίστοιχην, τῶν Βουλγάρων προσταθούντων ν' ἀμυντικήν ἔκει καὶ ἐξασφαλίσωσι τὴν δύδον Περιθέτη – Καρανδάρ. **Ω** Η ἀντίστοιχης αὕτη, ήτις ἐσκόπει νῦν ἐμποδίσι τὴν διάβασιν τῆς Στρατιᾶς ταύτης ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὅχθης τοῦ Ἐριγόνος ποταμοῦ, ἐξηκολούθησε πείσμων τὴν 20 καὶ 21 Σιβρ. (ν.η.). Εὐθανόσθη δὲ τὴν 22αν Σιβρίου, ὥποτε ἱπτελεῖτο πλέον σοβιαρῶς ἡ συγκοινωνία Περιθέτη – Καραντάρ – Κριβολάκ καὶ ἡ ναγκασθήσαν νά χρητιμοποιήσωσι οἱ Γερμανούσιοι γάροι τὴν ὁδὸν Περιθέτη δια την Μπαμπούνας εἰς Βελεσσά. Ἀλλά καὶ η ὁδὸς αὗτη διεκόπη τὴν 22αν Σιβρίου, κατόπιν τῆς καταλήψεως τοῦ Περιθέτη ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ ἵππου καὶ τῆς ὁμάδος τοῦ στρατ. Fargré, δι' ὅτι πεντάχρονος πλέον διά Μπρούντ πρός Κίτσεβον αἱ Γερμανούσιοι γαρικαι φάλαγγες. **Γ.Χ.**

Ράζιερι. Φιλέλλην ἐκ Σαρδηνίας, φονεύθησεν ἐν Μεσολογγίῳ τὸν Ἰονίνιον τοῦ 1825.

Ράστατ (*Raslatt* ή *Raslats*). Πολις της Γερμ. (Βασιλ., Επ. Ρ.) ελλαβον χώρων αἱ μεταξὶ στρατάρχον Βιλλάρ καὶ πρίγχ. Εὐγενίου διαπραγματεύεις, αἵτινες ἔθεσαν τέλος εἰς τὸν πόλεμον διαδοχῆς τῆς Ισπανίας (1713—1714). Τὸ 1796, κατὰ τὴν εἰς Γερμανίαν ἐκστρατείαν τῶν Γαλλ. στρατευμάτων, ἡ ὑπὸ τὸν Μορό γαλ. στρατιὰ ἐνίκησε τοὺς αὐγεριακούς παρὰ τὸ P. Ἐν ἔτοι βραδύτερον, συνηῆθεν εἰς P. συνέδριον (1797—1799), κατόπιν τοῦ δύοισον συνομολογήθη εἰρήνη μεταξὺ Γαλλίας καὶ Γερμανίας. Οἱ εἰς τὸ συνέδριον τούτῳ ἀντικριστοποιηθεῖσαι Γαλλίας, κατὰ τὴν ἐκ P. ἀναχώρησίν των, ἐδολοφονήθησαν.

Ρατκάκου (Ratkaou). Πόλις της Γερμανίας, παρά την Λυμπίκη. Κατά την Ναπολεόντειον ἐκστρατείαν του 1806, ή ύπο τὸν Μπλύχερ ὀπισθοφυλακὴ τῆς γερμανικῆς στρατιῶς, καταδιωκομένη ὑπὸ τοῦ ἵππικου τοῦ Μυρά καὶ τῶν Ἰ' αὐτοῦ Σ.Σ. τοῦ Σούλτ καὶ Περανδά, προσπαθεῖ νὰ διαφύγῃ πρὸς Μαγδεμβούργον, ἀποτυχοῦσα διώσα, κατευθύνεται πρὸς Λυμπίκη, ἔνθα προσβλλεται σθεναρῶς ὑπὸ τῶν Ιού καὶ Άνναγκάζεται την 7ηΝοεμβρ. 1806 νὰ συνθηκολογήσῃ, παραδοθεῖσα εἰς τὸν Μυρᾶ. Σ.Π.

Ράτκο Δημήτριεφ Βουλγαρός στρατηγός, δημοσιολέστατος με ταξίδι του στηρατού. Έγεννήθη το 1859 είς Σφριαν και ήκουλούθησε τάμια μαθήματα του Στρατιωτικού Σχολείου της Σφριαν. Κατόπιν έφοιτων σεν είς την Ρωσικήν 'Ακαδημίαν πολέμου της Πετρούπολεων. Μετώπη την δολοφονίαν του ήγεμόνος της Βουλγαρίας 'Αλεξάνδρου Βάρδετ-μπεργυ, παρηγήθη τού βουλγαρικού στρατού και κατετάχη είς τον φωτικόν τοιούτον. Έκει υπέρστησε μέχρι τού 1902, όποιας έπανηλθεν είς την πατρίδα του και διωρίσθη ἀρχηγός τού Γενικού 'Επιτελείου Στρατού. Τότε κατέστρωσε τὸ σχέδιον πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων κατά της Τουρκίας. Κατόπιν ἀνέλαβεν ἐπιθεωρητής Στρατιᾶς (βῆ ἐπιθεώρησις), ἐνθα ἔδειξεν ἔξαιρετην ἐνεργητικότητα. Κυρηγχθεῖσης τῆς ἐπιστρατεύσεως τού 1912, ἀνέλαβε τὴν διοίκησην τῆς III Στρατιᾶς ἀποτελεσθεῖσης ἐκ τῶν 4, 5, καὶ 6ῆς Μεραρχιῶν. 'Ωδήγησε τὴν Στρατιῶν του εἰς τὰς μάχας τῶν Σαραντάνα 'Εκκλησιαστικού, τοῦ Λουτέλη Μπογκάκη καὶ τῆς Τσατάλτζας. Πρό τῆς Τσατάλτσας μάλιστα τῷ ἀνετέθη καὶ ἡ διοίκησις τῆς I Στρατιᾶς καὶ οὕτω διώκει τὸ σύνολον τοῦ κατὰ τῆς Τσατάλτζας δρῶντος βουλγαρικού στρατοῦ. Κατά τὸν δεύτερον πόλεμον τού 1913, διοικοῦ τὴν ίδιαν III Στρατιάν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν 1, 6 καὶ 13 Μεραρχιῶν καὶ τῆς ΗΙ^η ταξιαρχίας διετάχθη νά συγκεντρώσῃ ταύτην περὶ τὴν Σλίβιτσαν καὶ ἐπεφρόνισθη μὲ δευτερεύοντας ἐπιχειρήσεις, ἦγοι μὲ τὴν ἀσφάλειαν τῶν συγκοινωνιῶν πρὸς Πιρότ. Τὴν Στιγμήν 'Ιουνίου κατόπιν τῆς ἀποτυχίας τῶν ἐπιτέλεων τῶν IV καὶ II βουλγαρικῶν Στρατῶν, δὲ στρατ. Ρ.Δ. διωρίσθη ηθοψός τού ἀρχιστρατήγου, ἀντί τοῦ στρατηγού Σαβώδη παταλλαγήντος, ὥητος ἐξεινεμένητο οὐ χολιθεῖσα ἐκ τῆς αἰφνιδιαστικής.

απαλλήλων τοις, μητρώοις εξευμενισθέο η χοιρινεύοις επί της αιγαίνουσας κητούς έπι θέσεως κατό τῶν Σέρβων και Ἐλλήνων Ρωσίας, λόγῳ τῆς ἐγγωμάτισμένης τούτων φωσφιλίας. Παρέμεινε δὲ εἰς τὴν θέσιν ταῦτην μέχρι τούτους τοῦ πολέμου τούτου. Κατὰ τὴν ἑναρξῖν τοῦ παγκοσμίου πολέμου, κατετάγη εἰς τὸν φωσικὸν στρατὸν και διώκει Σδόμα Στρατοῦ κατ' ἄρχας και εἴτα τὴν ζητητικὴν Στρατιὰν ἐν τῇ διάδει Στρατιῶν Ἰβρίων, εἰς τὸ μέτωπον τῆς Γαλικίας παρὰ τὴν Λευβέργην. Ἐκεὶ ἥτοι ἔξαρτεσθαι ή ἐνέργεια του, καθόσον προύχωρος μέχρι τῶν αὐχένων τῶν Καρπαθίων, κατὰ τὴν ἀνοιξιν τοῦ 1915 Τοῦ Μάιου δύμως τοῦ ίδιουν ἔτους, κατόπιν τῆς μεγάλης αὐστρογερμανικῆς ἐπιθέσεως, εὑρέθη κυκλωμένος ἐκ τῆς προελάσσεως εἰς τὸ δεξιόν του πλευρὸν τῆς φάλαγγος τοῦ Μάκενσεν και ὑπέστη σοβαρωτά την ἥτταν, ήτις ἔθεσε τέρμα εἰς τὸ στρατιωτικὸν τοῦ στάδιον. Μετά τὴν ἔξοδον τῆς Βούλγαριας εἰς τὸ μέγαν πόλεμον, παρὰ τὸ πλευρόν τῶν Κεντρικῶν Δυνάμεων, δ. Ρ.Δ. ἀπέβαλε τὴν βουλγαρικὴν ὑπτικοότητα. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Μπολσεβίκων ἐν Ρωσίᾳ, λέγεναι διτὶ ἐπονεύθη ὑπὸ τούτων.

Ρατισβόνη *Ratisbonne* καὶ γερμανοῦσι *Regensburg*). Πολὺς εἰς τὴν Βαυαρίαν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως. Περὶ τὴν Ρ. ἔξειλήθησαν αἱ κατ' Α' πολί. 1809 ἐπιχειρήσατος τοῦ Μεγ. Ναπολέοντος κατὰ τοῦ ὁριδουκὸν Καρόλου τῆς Αύστριας, αἱ φερόμεναι ὑπὸ τὸ δόνομα ἐκστρατεία τῶν πέντε ἡμερῶν καὶ ἐλιγμὸς τοῦ Λάνδοντ (βλ. λ.). Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσ